

บทที่ 7 บำเหน็จบำนาญ

การให้บำเหน็จบำนาญแก่ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เป็นการปูนบำเหน็จความชอบที่ข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่เหล่านั้น ได้ประกอบคุณประโยชน์แก่ราชการเป็นเวลานาน รวมทั้งเป็นการบำรุงขวัญกำลังใจให้ข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อุทิศตนแก่ราชการมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องออกจากราชการไปโดยไม่มีความผิดหรือออกจากราชการโดยเหตุทุพพลภาพหรือเสียชีวิตอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่การงาน ทางราชการมีหน้าที่ต้องจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

7.1 คำนิยาม

ก่อนที่จะศึกษาเรื่องบำเหน็จบำนาญ ผู้ศึกษาควรที่จะต้องทำความเข้าใจในคำนิยามที่จำเป็นตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

7.1.1 "บำเหน็จ" หมายความว่าเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

7.1.2 "บำนาญ" หมายความว่าเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

7.1.3 "เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ" หมายความว่าเวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

7.1.4 "ทายาทผู้มีสิทธิ" หมายความว่า

(1) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายใน 1 ปี นับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(2) สามีหรือภรรยา

(3) บิดาและมารดา

7.1.5 "ผู้อุปการะ" หมายความว่า

(1) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์จนที่บิดามารดากับบุตรหรือ

(2) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการประจำหรือข้าราชการบ้านาญผู้มีรายได้น้อยไม่เพียงพอ แก้อาชีพหรือได้อุปการะข้าราชการบ้านาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บทุพพลภาพ หรือวิกลจริต ไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

7.1.6 "ผู้อยู่ในอุปการะ" หมายความว่าผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมาโดย จำเป็นต้องมีผู้อุปการะและความตายของผู้นั้น ทำให้ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดความอุปการะ

7.2 ประเภทของบำเหน็จบ้านาญ

บำเหน็จบ้านาญแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้คือ

7.2.1 บำเหน็จบ้านาญปกติ

7.2.2 บำเหน็จบ้านาญพิเศษ

7.2.3 บำเหน็จตกทอด

บำเหน็จบ้านาญแต่ละประเภทดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

7.2.1 บำเหน็จบ้านาญปกติ

ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดเหตุที่ทำให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบ้านาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ คือ

(1) เหตุทดแทน บำเหน็จบ้านาญเหตุทดแทนได้แก่บำเหน็จบ้านาญที่ให้แก่ข้าราชการ ซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งนั้น ซึ่งเหตุที่เกิดมาจากทางราชการมิใช่มาจากผู้เป็น ข้าราชการประจำนั้น หรือทางราชการมีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ โดยไม่มีความผิดหรือซึ่งให้ออก ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเตล็ด

(2) เหตุทุพพลภาพ บำเหน็จบ้านาญเหตุทุพพลภาพนั้น ได้แก่บำเหน็จบ้านาญที่จ่าย ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรอง ได้ตรวจและแสดงความเห็นว่า ไม่สามารถที่จะรับราชการ ในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้น ได้ต่อไป

(3) เหตุผู้สูงอายุ บำเหน็จบ้านาญสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการที่มีอายุครบหกสิบปี บริบูรณ์ หรือเกษียณอายุแล้ว หรือถ้าข้าราชการผู้ใดที่มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์ แล้วประสงค์จะลาออก จากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบ้านาญเหตุสูงอายุได้

(4) เหตุรับราชการนาน บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว แต่ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้วประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

ข้าราชการผู้ใดมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุ 4 เหตุดังกล่าวนี้ หากมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับบำเหน็จและหากมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมีสิทธิได้รับบำนาญ

สำหรับข้าราชการที่ลาออกจากราชการโดยไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุ 4 เหตุดังกล่าวนี้ จะต้องมียุทธการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์ จึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จและจะต้องมียุทธการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ จึงมีสิทธิได้รับบำนาญด้วยเหตุรับราชการนาน

7.2.1.1 สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ

สิทธิในบำเหน็จบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้ ผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติจะต้องขอรับภายในเวลา 3 ปี นับแต่วันมีสิทธิ หากพ้นกำหนดแล้วย่อมเสียสิทธิ

7.2.1.2 การเสียสิทธิสำหรับบำนาญปกติ

ตามปกตินั้นบำนาญปกติจะจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับจนตลอดชีวิต หรือถ้าหากได้กลับเข้ารับราชการใหม่ได้รับเงินเดือนเท่าเงินเดือนเดิม ก็จะไม่จ่ายไว้ชั่วคราว แต่ถ้าหากว่าผู้ที่ได้รับบำนาญปกติคนใดต้องด้วยกรณีดังต่อไปนี้

(1) กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาลงโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานสุ่มโทษหรือกำหนดอันได้กระทำโดยประมาท หรือ

(2) เป็นบุคคลล้มละลาย ทุกจริต ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ให้ผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญปกติ ตั้งแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

7.2.1.3 บุคคลผู้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ

บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา 8) ดังนี้

(1) ผู้ถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ เพราะมีความผิด

- (2) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล
- (3) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว
- (4) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์
- (5) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลารับราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

7.2.1.4 การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้นับแต่จำนวนปี เศษของปี ถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี โดยให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งมีใช้ตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง สำหรับเวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการหากได้รับอนุญาตให้ได้รับเงินเดือนเต็มนั้น ให้นับเวลาราชการข้าราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ หากได้รับอนุญาตให้ได้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ หากมิได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือน มิให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

นอกจากนี้สำหรับผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามกระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบจลาจล หรือในระหว่างที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างที่สั่งให้เป็นนักดำเรือดำน้ำ หรือปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ในเขตที่ได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้น

7.2.1.5 วิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญ

ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ (ตามมาตรา 19 พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494) เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย

สำหรับข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่ง แล้วพ้นจาก

ตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูง จากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย สำหรับเป็นเกณฑ์ คำนวณ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูง ก่อนข้าราชการ ผู้นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำดังนี้

- (1) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ
- (2) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการดังนี้
  - (ก) สำหรับทหารและตำรวจ

$$\text{บำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{50}$$

50

- (ข) สำหรับข้าราชการพลเรือนซึ่งมีเวลาราชการไม่น้อยกว่า 25 ปีบริบูรณ์ โดยไม่เคยออกจากราชการ

$$\text{บำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{50}$$

50

- (ค) สำหรับข้าราชการพลเรือน นอกจากที่กล่าวไว้ใน (ก) และ (ข)

$$\text{บำนาญ} = \frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{จำนวนปีเวลาราชการ}}{55}$$

55

7.2.2 บำเหน็จบำนาญพิเศษ

บำเหน็จบำนาญพิเศษ คือเงินที่รัฐจ่ายให้ในเมื่อข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ประสบเหตุดังต่อไปนี้จนเป็นผลทำให้พิการ ทุพพลภาพรับราชการต่อไปไม่ได้เลย ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษให้ โดยสิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญ พิเศษนี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไม่ได้ ผู้ที่จะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษได้นั้น มีดังนี้

- (1) ประสบอันตรายเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่

(2) ประสบอันตรายเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำตามหน้าที่ แล้วสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าตาย

(3) ได้รับการป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพหรือถึงตายเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

(4) ข้าราชการผู้ได้รับบำนาญหรือบำนาญไปแล้วตาม พ.ร.บ. นี้ หรือพลทหารกองประจำการหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนด 3 ปีนับแต่วันออกจากราชการ หรือพ้นจากหน้าที่ทหารปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพ อันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่

สำหรับกรณีที่ได้รับบำนาญไปแล้วก็ให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษแต่อย่างเดียวโดยให้จ่ายนับแต่วันขอ

อย่างไรก็ตาม การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บหรือการถูกประทุษร้ายนั้นจะต้องมิได้เกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง

7.2.2.1 เกณฑ์การจ่ายบำนาญพิเศษ การคำนวณบำนาญพิเศษนั้นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการและทุพพลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้ (มาตรา 39)

เกณฑ์การจ่ายบำนาญพิเศษ

การปฏิบัติหน้าที่	กรณีทุพพลภาพ	กรณีตาย
1. ในยามปกติ	ให้มีอัตราตั้งแต่ 5/50 ถึง 20/50 ส่วน แห่งเงินเดือน เดือนสุดท้าย	ให้ได้รับทั้งเงินเดือน เดือนสุดท้ายของ ผู้ตาย
2. ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการ โดยอากาศยานในอากาศหรือต้องไปปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือ มีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ มีหน้าที่ในการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ ชุตทำลาย ทำ หรือประกอบวัตถุ ระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับ ไอนิว	ให้มีอัตราเป็นจำนวนถึง เงินเดือนเดือนสุดท้าย	ให้มีอัตราเป็น จำนวน 40/50 ส่วน แห่งเงินเดือน เดือนสุดท้ายของ ผู้ตาย
3. ทำหน้าที่ตามกระทรวงกลาโหม กำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบ หรือการสงคราม หรือการปราบ จรากล หรือในระหว่างเวลาที่มี พระบรมราชโองการประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉิน	ให้มีอัตราตั้งแต่ 30/50 ถึง 35/50 ส่วน แห่งเงินเดือน เดือนสุดท้าย	ให้มีอัตราเป็น จำนวน 40/50 ส่วน แห่งเงินเดือนเดือน สุดท้ายของผู้ตาย

ผู้ได้รับบำนาญพิเศษด้วยเหตุพิการทุพพลภาพจะได้รับบำนาญปกติอีกส่วนหนึ่งตามเกณฑ์คำนวณบำนาญปกติ แล้วเอามาววกกับบำนาญพิเศษรวมเป็นจำนวนเดียวกัน และส่งจ่ายให้รับในชื่อบำนาญพิเศษอย่างเดียว

สำหรับการจ่ายบำนาญพิเศษนั้น โดยปกติแล้ว ไม่มีการจ่ายให้วันแต่จะปรากฏว่าผู้รับบำนาญพิเศษรายใดมีจำนวนยอดรวมไม่ถึงเดือนละ 300 บาท ผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษจะยื่นคำขอเปลี่ยนเป็นรับบำนาญพิเศษแทนได้เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญพิเศษ 60 เดือน ทั้งนี้จะต้องยื่นคำขอเปลี่ยนเสียก่อนที่จะรับบำนาญพิเศษไป และถ้าบำนาญพิเศษมีจำนวนน้อยกว่า 3,000 บาท ทางราชการก็จะจ่ายเพิ่มให้เป็น 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน)

7.2.2.2 การแบ่งจ่ายบำนาญพิเศษ

บำนาญพิเศษนั้นในกรณีที่ผู้รับพิการทุพพลภาพ ก็ให้จ่ายแก่ตัวผู้รับนั้น ไปทั้งจำนวน แต่ถ้าเป็นกรณีที่ผู้รับตายหรือสูญหายก็ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้ (มาตรา 44)

(1) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้บุตรได้รับสามส่วนเฉลี่ยจ่ายคนละเท่า ๆ กัน

(2) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(3) บิดามารดาหรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิดังกล่าวข้างต้นนี้ ให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่า มีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่ หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายเป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามที่เจ้ากระทรวงจะได้อำหนดให้

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ตาย หรือหมดสิทธิไปให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

7.2.2.3 ระยะเวลาการจ่ายบำนาญพิเศษ

การจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์นั้น ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไขดังนี้

(1) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ วันแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์นั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่าก็ได้ ได้รับต่อไปตลอดเวลายังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

- (2) สามีหรือภริยา ให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่
- (3) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต
- (4) บุคคลอื่น นอกจากที่ได้กล่าวใน (1) (2) และ (3) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ ให้อนุโลมรับอย่างบุตร แล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้ได้รับอยู่เพียงสิบปีเท่านั้น

7.2.3 บำเหน็จตกทอด

บำเหน็จตกทอดนั้นเป็นเงินที่ทางราชการจ่ายให้ทายาทของบุคคลดังกล่าวต่อไปนี้ ในกรณีที่มีผู้ขึ้นถึงแก่ความตาย ดังนี้

1) ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเป็นบำเหน็จตกทอด ซึ่งคำนวณตามเกณฑ์บำเหน็จปกติ (คือเอาเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ) ให้แก่ทายาทซึ่งมีลักษณะเดียวกับกับทายาทผู้ได้รับบำนาญพิเศษ และให้แบ่งจ่ายตามเกณฑ์อย่างเดียวกันด้วย สำหรับบุตรซึ่งมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่ข้าราชการผู้นั้นตาย บุตรนั้นไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตกทอด เว้นแต่บุตรนั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษาหรือชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรอง ให้เทียบเท่าและยังมีอายุไม่เกินยี่สิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นบุคคลที่พิการทุพพลภาพก็จะมีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดนี้

2) ผู้ได้รับบำนาญปกติอยู่หรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพนั้นถึงแก่ความตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเท่ากับสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือน ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์และเงื่อนไข เช่นเดียวกับที่ได้กล่าวแล้วในข้อ (1)

3) บำเหน็จตกทอดรายใดคำนวณแล้วได้ผลเป็นยอดเงินไม่ถึง 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน) ให้ทางราชการจ่ายเพิ่มให้เป็น 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน)

7.3 การเสีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

ตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดได้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดอยู่ ถ้ากระทำอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ย่อมเสีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ คือ

7.3.1 กระทำคามผิดถึงต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือ

7.3.2 เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

เหตุทำให้เสียสิทธิทั้ง 2 กรณีนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดตั้งแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

7.3.3 เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ถ้าผลการวินิจฉัยเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทของผู้นั้นย่อมเสียสิทธิในการรับบำนาญนั้นด้วย

7.3.4 ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ถ้าวินิจฉัยว่าผู้นั้นกระทำผิดจริง และกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทของผู้นั้น ไม่มีสิทธิได้รับบำนาญ

สำหรับทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอดนั้น หากต้องด้วยกรณีดังกล่าวไปแล้ว ไม่มีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอด คือ

(1) ทายาทซึ่งเป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำ ให้เจ้าบ่านาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตาย โดยมีข้อบ่งชี้ด้วยกฎหมาย

(2) ทายาทซึ่งต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ ทายาทด้วยกันถึงแก่ความตาย โดยมีข้อบ่งชี้ด้วยกฎหมาย

(3) ทายาทผู้น้องเจ้าบ่านาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตน หากว่าทำ ความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำ พยานเท็จ

7.4 การขอรับและการจ่ายบำนาญข้าราชการ

การขอรับและการจ่ายบำนาญข้าราชการ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง "ว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำนาญข้าราชการ" (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2536 ลงวันที่ 21 มกราคม

พ.ศ.2536 และพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.2535 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 31 วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2535) ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

7.4.1 การขอรับบำเหน็จบำนาญ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

7.4.1.1 ให้ผู้ซึ่งประสงค์จะขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ กรอกรายการในแบบคำขอ (แบบ 5300) ให้ครบถ้วน แล้วลงชื่อแสดงเจตนาขอรับบำเหน็จบำนาญ หรือบำเหน็จแทนบำนาญ กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือจังหวัดหรืออำเภอที่มีคลังอำเภอ ยื่นต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือจังหวัดที่รับราชการครั้งสุดท้าย

กรณีข้าราชการพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ ให้ยื่นคำขอรับบำเหน็จบำนาญต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดล่วงหน้าได้เป็นเวลา 8 เดือน ก่อนวันครบเกษียณอายุ ตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

7.4.1.2 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอรับบำเหน็จบำนาญรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องแบบฉบับคำขอ ดังนี้

- (1) สมุดประวัติหรือแฟ้มประวัติข้าราชการ
- (2) ใบรับรองสมุดประวัติ อัตราเงินเดือน เงินเพิ่ม (ถ้ามี) และเวลาทวีคูณระหว่างประจำปฏิบัติหน้าที่ในเขตที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก (แบบ 5302)
- (3) ภาพถ่ายบัตรเงินเดือน
- (4) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนในวันที่ 30 กันยายนของปีที่ยื่นออกจากราชการ สำหรับผู้ที่ครบเกษียณอายุ
- (5) สำเนาคำสั่งที่ให้ออก หรืออนุญาตให้ลาออกจากราชการหรือประกาศหรือแจ้งความการเกษียณอายุ แล้วแต่กรณี
- (6) ต้นฉบับหรือสำเนาภาพถ่ายใบแสดงความเห็นของแพทย์ที่ทางราชการรับรองซึ่งตรวจและให้ความเห็นว่าไม่สามารถรับราชการในหน้าที่ได้ต่อไป (แบบ 5303) สำหรับผู้ที่ออกจากราชการเพราะเหตุพทุพพลภาพ
- (7) หลักฐานการตรวจสอบและรับรองเวลาราชการของกรมการเงิน กลาโหม กระทรวงกลาโหม หรือกรมตำรวจแล้วแต่กรณี (แบบ 5304 หรือแบบ 5305) สำหรับผู้ที่เคย

รับราชการทหารหรือตำรวจกองประจำการก่อนหรือภายหลังที่เข้ารับราชการแล้ว

(8) หลักฐานเกี่ยวกับการถูกสั่งพักราชการ ให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ออก ปล่อยออก หรือไล่ออก และหลักฐานการรับเงินเดือนระหว่างนั้น สำหรับผู้ที่เคยถูกสั่งพักหรือ ออกจากราชการในลักษณะดังกล่าว เว้นแต่ได้บันทึกไว้ในสมุดประวัติโดยชัดแจ้งแล้ว

(9) หลักฐานการอนุมัติของ ก.พ. หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง กลาโหม แล้วแต่กรณีสำหรับผู้ที่มิสิทธิ ได้นับเวลาอุดมศึกษาในต่างประเทศ

(10) หลักฐานเกี่ยวกับการที่ทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามมติ คณะรัฐมนตรีซึ่ง ได้นับเวลาระหว่างนั้นเต็มเวลาราชการ สำหรับผู้ที่ได้ไปปฏิบัติงานดังกล่าว ดังนี้

(10.1) คำสั่ง ให้ออกจากราชการเพื่อไปทำกรวนั้น ๆ

(10.2) คำสั่ง ให้กลับเข้ารับราชการตามเดิม หรือหลักฐานการ แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จบำนาญหรือหลักฐานการออกจากราชการทางหน่วยที่ไปปฏิบัตินั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(11) หลักฐานการมีสิทธิได้นับ เวลาทวิคูณสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม หรือการปราบปราม หรือในระหว่าง ที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในระหว่างที่สั่งให้เป็นนักดำเรือดำน้ำ ซึ่งรับรอง โดยกรมการเงินกลาโหม กระทรวงกลาโหม (แบบ 5304)

(12) หลักฐานการมีสิทธิได้นับ เวลาทวิคูณสำหรับผู้ปฏิบัติราชการปราบ ปราบผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งรับรอง โดยการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (แบบ 5306)

(13) หลักฐานการมีสิทธิได้นับ เวลาทวิคูณสำหรับผู้ปฏิบัติราชการลับ หรือ ปฏิบัติราชการกรณีอื่น ตามแบบที่กระทรวงกลาโหมขอทำความต่ำลงกับกระทรวงการคลัง หรือตามที่แจ้ง ให้กระทรวงการคลังทราบแล้ว

(14) หลักฐานการพิจารณาขององค์การกลางบริหารงานบุคคล (ก.พ. ก.ค. ก.ต. ก.ม. ก.ตร. ก.ร. หรือ ก.อ.) สำหรับผู้ที่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่าง ร้ายแรงก่อนออกจากราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะหย่อนความสามารถ หรือประพฤติตน ไม่เหมาะสม หรือบกพร่องในหน้าที่หรือมีมลทินมัวหมอง หรือกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีระเบียบ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดรายงานผลการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ให้องค์การกลางบริหารงานบุคคลของ ชั่วราชการนั้น ๆ ทราบ หรือหลักฐานการประกันตัวบุคคลหรือทรัพย์สิน (แบบ 5307 และ 5308)

สำหรับผู้เป็นเจ้าของกิจการที่ยังไม่ได้รายงานผลการปฏิบัติ หรือรายงานแล้วแต่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลนั้น ๆ ยังพิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไม่เสร็จสิ้น

(15) หลักฐานการชดใช้เงินคืนกรณีลาศึกษาหรือดูงานแล้วกลับมาปฏิบัติราชการชดใช้ไม่ครบตามสัญญา

7.4.1.3 ให้ทายาทผู้มีสิทธิ ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะของข้าราชการผู้ถึงแก่ความตาย แล้วแต่กรณี ลงชื่อขอรับทำหนังสือขอกด และให้คำรับรองว่าจะชดใช้เงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ ตลอดจนค่าเสียหายต่าง ๆ คืนแก่ทางราชการในแบบคำขอ (แบบ 5309) กับแสดงเจตนาขอรับทางกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือจังหวัด หรืออำเภอที่มีคลังอำเภอ (สำหรับผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ ให้ผู้ปกครองในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาลลงชื่อแทนหรือให้ความยินยอมแล้วแต่กรณี) ยื่นต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือจังหวัดที่ข้าราชการผู้ตายรับราชการครั้งสุดท้าย แล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับ ข้อ 7.4.1.2) แบบแบบคำขอและให้แนบหลักฐานเพิ่มเติมดังนี้

7.4.1.3.1 หลักฐานเกี่ยวกับการตาย ประกอบด้วย

(1) สำเนาบรรดบัตร กรณีตายโดยเหตุปกติ หรือสำเนาบรรดบัตรประกอบหลักฐานการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น รายงานการชันสูตรพลิกศพ รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี รายงานการสอบสวน ฯลฯ กรณีตายโดยผิดธรรมชาติ

(2) สำเนาคำสั่งศาล สำหรับผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นผู้สาปสูญ

(3) หลักฐานการสอบสวน พร้อมทั้งสรุปความเห็นของคณะกรรมการที่ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้ง เพื่อสอบสวนพฤติการณ์และกรณีแวดล้อมทั่ว ๆ ไป สำหรับผู้ที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าการตายมีสาเหตุเนื่องมาจากประพฤติก่อร้ายแรงของตนเองหรือไม่

(4) หลักฐานการวินิจฉัยของกระทรวงเจ้าสังกัดว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้อง ได้รับโทษถึง ไล่ออกหรือปลดออกจากราชการหรือไม่สำหรับผู้ตายที่มีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และยังไม่ได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำความผิดวินัยนั้น

7.4.1.3.2 หลักฐานเกี่ยวกับทายาท ประกอบด้วย

(1) สำเนาทะเบียนบ้านของบิดามารดา กรณียังมีชีวิตอยู่หรือสำเนาบรรดบัตรหรือหนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้ (เช่น พี่ น้อง ลุง ป้า น้า อา หรือเจ้าหน้าที่

ฝ่ายปกครอง) กรณีที่ตายไปก่อนแล้ว

(2) หลักฐานการเป็นบิดา โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายได้แก่

- สำเนาทะเบียนสมรสหรือใบสำคัญการสมรสของบิดามารดา

หรือสำเนาทะเบียนฐานะของภริยา (มารดาของผู้ตาย) หรือ

- หนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ ที่รับรองว่าบิดามารดาสมรส

ก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2478 หรือ

- สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสูติบัตรของบุตรร่วมกับบิดามารดาเดียวกัน

กับผู้ตาย ซึ่งเกิดภายในปี พ.ศ. 2478 หรือก่อนนั้น

(3) หลักฐานเกี่ยวกับคู่สมรส ได้แก่

- สำเนาทะเบียนสมรสหรือใบสำคัญการสมรส

- สำเนาทะเบียนบ้าน

- สำเนารณบัตรหรือหนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้

กรณีที่คู่สมรสตายไปก่อน

- สำเนาทะเบียนการหย่าหรือใบสำคัญการหย่า หรือคำสั่งศาล

กรณีที่มีการหย่า

- สำเนาคำพิพากษา หรือคำสั่งศาลที่แสดงว่าคู่สมรสคนใดเป็น

คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่มีการสมรสซ้อน

(4) หลักฐานเกี่ยวกับบุตร ได้แก่

- บันทึกแจ้งวันเดือนปีเกิดของบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายทุกคนพร้อมทั้ง

สำเนาทะเบียนบ้านที่แสดงวันเดือนปีเกิดทางสุริยคติโดยครบถ้วน ของบุตรที่มีสิทธิได้รับบำนาญตกทอด

- สำเนาทะเบียนสมรสหรือใบสำคัญการสมรสของผู้ตายกับมารดา

ของบุตร หรือสำเนาทะเบียนการรับรองบุตร หรือสำเนาคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตร

- บันทึกรับรองการมีบุตรชอบด้วยกฎหมายในครรภ์มารดา ถ้ามี

- สำเนารณบัตรหรือหนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้

กรณีที่มิบุตรตาย

- ใบรับรองการศึกษาตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด (แบบ

5311) สำหรับบุตรที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์แล้ว แต่ไม่เกิน 26 ปีบริบูรณ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรอง ให้เทียบเท่าในวันที่ข้าราชการตาย

- ใบรับรองของแพทย์เกี่ยวกับการพิการหรือทุพพลภาพของบุตรที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์แล้วในวันที่ข้าราชการตาย

- สำเนาทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม กรณีที่เป็นบุตรบุญธรรม

(5) หลักฐานแสดงการเป็นผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะ กรณีที่

ข้าราชการผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิ แต่มีบุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่าอยู่ในข่ายมีสิทธิได้รับบำนาญบำเหน็จตกทอด ดังนี้

- หลักฐานรับรองการอุปการะ หรือการอยู่ในอุปการะของผู้ที่ควรเชื่อถือได้

- หลักฐานการพิจารณาและกำหนดส่วนของเจ้ากระทรวง ให้ผู้ใดได้รับบำเหน็จตกทอดเท่าใด

7.4.1.3.3 หลักฐานแสดงการเป็นผู้ปกครอง โดยชอบด้วยกฎหมาย

หรือผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาลแล้วแต่กรณี ทั้งสงวนใจให้ความยินยอมในการขอรับหรือขอรับบำเหน็จตกทอดแทนผู้มีสิทธิ ได้แก่

- สำเนาทะเบียนการรับรองบุตร

- สำเนาทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม หรือ

- สำเนาคำสั่งศาลตั้งผู้ปกครองผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี

7.4.2 การจ่ายบำเหน็จบำนาญ

การจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการนั้น ให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.2535 ลักษณะ 3 หมวด 1 มาตรา 40-44 โดยสรุปดังนี้

7.4.2.1 การจ่ายค่าบำเหน็จหรือบำนาญในกรณีผู้เคยรับบำนาญอยู่แล้วกลับเข้ารับราชการใหม่แล้วออกจากราชการครั้งหลัง โดยมีสิทธิได้รับบำนาญครั้งหลังด้วย ถ้าการรับราชการในครั้งก่อนกับครั้งหลังต่างกระทรวง ทบวง กรมกัน ให้รวมจ่ายบำนาญทางส่วนราชการที่ออกจากราชการครั้งหลัง

7.4.2.2 ในกรณีที่มีการลดยกเว้นหรือตัดอำนาจในระหว่างเวลาที่ข้าราชการกลับเข้ารับราชการใหม่ และต่อมาออกจากราชการครั้งหลัง โดยไม่มีสิทธิได้รับบำนาญ การจ่ายบำนาญที่เคยได้รับอยู่เดิมตั้งแต่วันที่ออกจากราชการครั้งหลังจะจ่ายได้ต่อเมื่อกรมบัญชีกลางสั่งจ่ายให้แล้ว และให้จ่ายทางส่วนราชการเดิมที่จ่ายบำนาญนั้น

7.4.2.3 การจ่ายบำนาญปกติและบำนาญพิเศษ เหตุทุพพลภาพให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนเป็นต้นไป

7.4.2.4 การจ่ายบำนาญพิเศษในกรณีถึงแก่ความตาย หรือสูญหายให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่ถึงแก่ความตาย หรือวันที่ถึงแก่ความตาย หรือวันที่สันนิษฐานว่าถึงแก่ความตายตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

7.4.2.5 ถ้าผู้มีสิทธิรับบำนาญถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำนาญให้จนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย นอกจากนั้นให้จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษจำนวนเท่ากับบำนาญรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ถ้ามี) จำนวน 3 เดือน แต่กรณีที่ผู้มีสิทธิรับบำนาญถึงแก่ความตายเป็นผู้รับบำนาญตกทอดหรือบำนาญพิเศษในฐานะทายาทผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะไม่ให้จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษ

7.4.2.6 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิรับบำนาญ ถึงแก่ความตายก่อนที่กรมบัญชีกลางจะสั่งจ่ายบำนาญ ให้นำระยะเวลาเพื่อขอรับเงินช่วยเหลือพิเศษตามความในมาตรา 25 แห่งพระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันที่กรมบัญชีกลางสั่งจ่ายบำนาญ

7.4.2.7 การจ่ายบำนาญประจำเดือน ให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนสองวันทำการ สำหรับกรณีที่ต้องเบิกเงินจากธนาคารหรือผู้มีสิทธิรับบำนาญได้รับบำนาญทางธนาคาร ให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของธนาคารในเดือนนั้นสองวันทำการ

7.4.2.8 ผู้รับบำนาญจะต้องแสดงตนหรือส่งใบรับรองการมีชีวิตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายไปละครั้งตามแบบและระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด และในกรณีที่กรมบัญชีกลางเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้รับบำนาญแสดงตนหรือส่งใบรับรองการมีชีวิตในระยะเวลาใด ๆ อีกก็ได้

ผู้รับบำนาญจะรับบำนาญไม่ได้จนกว่าจะได้แสดงตนหรือส่งใบรับรองการมีชีวิตแล้ว

คำถามที่ควรอภิปราย

1. บำเหน็จกับบำนาญ ต่างกันอย่างไร
  2. บำเหน็จบำนาญปกติคืออะไร ชำรภาพการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุใดบ้าง
  3. บุคคลผู้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ได้แก่ บุคคลใดบ้าง
  4. วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้นกระทำได้อย่างไร จงแสดงวิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
  5. บำเหน็จบำนาญพิเศษหมายความว่าอย่างไร
  6. การคำนวณบำนาญพิเศษนั้นมีวิธีการคำนวณอย่างไร
  7. ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษได้แก่ใครบ้าง มีเกณฑ์การจ่ายบำนาญพิเศษให้ทายาทอย่างไร
  8. "บำเหน็จตกทอด" หมายความว่าอย่างไร
  9. ผู้ที่ได้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดอยู่จะเสียสิทธิในการรับบำนาญกรณีใดบ้าง
-